

BO-43 Duurzame voedselvoorziening & -productieketens & Natuur

BO-43-114 WG Welzijn gezelschapsdieren
BO-43-114-006 KD-2022-047_Rabiës bij honden en katten vanuit Oekraïne
Jaarrapportage

BO-43-114-006 KD-2022-047_Rabiës bij honden en katten vanuit Oekraïne

Projectleider: dr.ir. SM (Matthijn) de Boer
Instituut: Wageningen Bioveterinary Research
Financiële looptijd: 01-jan-2023 / 31-dec-2023
Beschikbaar budget: €49.588 (incl. BTW), €40.982 (excl BTW)

1. Intro

Rabiës (hondsdolheid; lyssa) is een van de oudst bekende zoönotische ziektes. Dat betekent dat de ziekte van dier op mens overgedragen kan worden. Mensen en dieren kunnen geïnfecteerd raken door het speeksel van besmette dieren, wanneer ze gebeten gekrabbd of gelikt worden.

De ziekte wordt veroorzaakt door verschillende lyssavirussen. Dit zijn virussen die bij alle zoogdieren kunnen voorkomen. Het bekendst is het klassieke rabiësvirus. Dit komt wereldwijd onder meer voor bij honden, katten, fretten en vossen. Daarnaast komt het op de Amerikaanse continenten en sommige eilanden in het Caribische gebied ook voor bij vleermuizen.

Het virus is dodelijk wanneer er niet direct gestart wordt met een behandeling. Besmetting van mens-op-mens komt niet voor. Dieren die besmet zijn, kunnen het virus overdragen voordat ze zelf ziekteverschijnselen vertonen.

Gezelschapsdieren komen mee met vluchtelingen uit Oekraïne. Deze gezelschapsdieren moeten na binnenkomst uit Oekraïne in NL worden geïdentificeerd (gechipt) en gevaccineerd tegen rabies. Op verzoek van LNV wordt een systeem opgezet dat laagdrempelig is (geen kosten voor de mensen uit de Oekraïne) en makkelijk(er) te controleren is voor LNV. Daarnaast wordt een nieuwe test opgezet die specifiek de antilichaamtiter tegen EBLV-1 kan bepalen.

2. Projectdoelstelling

1.1 Achtergrond / Context

MMIP: Veilige en duurzame primair productie (D3)

1.2 Probleemstelling

1) In dit project wordt diagnostiek aangeboden voor gezelschapsdieren van vluchtelingen uit de Oekraïne, op de aanwezigheid van antistoffen tegen rabiës na vaccinatie.

2) Er wordt een nieuwe test opgezet die specifiek de antilichaamtiter tegen EBLV-1 kan bepalen. De mate van kruisneutralisatie tussen RABV titer (FAVN) en de EBLV-1 wordt bepaald.

1.3 Projectdoelstelling

MMIP: Veilige en duurzame primair productie (D3)

1.4 Doelgroep

1) Vluchtelingen uit Oekraïne met gezelschapsdieren gevaccineerd tegen het rabiës virus.

2) Publieke domein

BO-43 Duurzame voedselvoorziening & -productieketens & Natuur

BO-43-114 WG Welzijn gezelschapsdieren
BO-43-114-006 KD-2022-047_Rabiës bij honden en katten vanuit Oekraïne
Jaarrapportage

3. Werkplan

3.1 Werkwijze (Aanpak en tijdpad)

1)

Per direct zullen dierenartsen door LNV worden benaderd en geïnformeerd over de optie voor deze kosteloze test voor het bepalen van antilichamen tegen rabiës. Hiervoor is een specifiek opdracht-formulier opgemaakt. Alleen monsters die worden ingestuurd met een volledig inzendformulier komen in aanmerking voor deze test (100% vergoed).

Met het nieuwe aanvraagformulier kan diagnostiek voor aantonen van antilichamen voor huisdieren afkomstig uit de Oekraïne worden aangevraagd (zie bijlage). De monsters worden in de FAVN getest. Voor de aanvrager is dit kosteloos. Uitslagen gaan naar de aanvrager en rechtstreeks naar LNV.

2) Laatste drie maanden van het projectjaar worden sera getoetst.

3.2 Producten (korte opsomming)

- Lijst met getest monsters
- Virus neutralisatie test protocol

3.3 Kennisverspreiding (Communicatie en doorwerking naar doelgroep(en))

Aanvraagformulier titerbepaling voor huisdieren uit Oekraïne is gepubliceerd via de NVWA website. Ook het einde van het project is gecommuniceerd via dit kanaal.

4. Realisatie (toelichting behaalde resultaten)

4.1 Projectresultaat (beschrijvend)

1) Er zijn 543 monsters in gestuurd in 2022, dat is 78% van het aantal ingeschat over 2022. Er zijn 266 monsters ingestuurd voor dit project in 2023, dat is 38% van het totaal aantal van de 700 geschatte aantal aanvragen voor 2023. In december 2023 zijn er geen samples meer binnen gekomen voor dit onderzoek.

2) Er is een EBLV-1 virusbatch opgekweekt en hiermee is een EBLV-1 virusneutralisatietest (VNT) opgezet. Vervolgens is een set sera (afkomstig van tegen rabies gevaccineerde WBVR medewerkers) getest in zowel de FAVN (= VNT tegen klassieke rabies (RABV)) als in de nieuwe EBLV-1 VNT. Deze set is twee keer in beide testen getest. De voorlopige resultaten laten een goede correlatie zien tussen de RABV en EBLV-1 titers van een persoon. Verdere uitwerking van de resultaten moet nog gebeuren.

4.2 Publicaties

Geen

6. Conclusie

1) Er zijn in totaal 809 monsters ingestuurd, dat is minder dan ingeschat. Wel kunnen we concluderen dat er gehoor is gegeven aan deze service.

2) Er lijkt een goede correlatie te zijn tussen de FAVN en EBLV-1 titer van een persoon. De EBLV-1 titer ligt wel bijna een log lager dan de FAVN titer. Na verdere uitwerking van de resultaten kan deze kennis worden omgezet in aanbevelingen t.a.v. mensen die (mogelijk) met EBLV-1 in aanraking komen.